

NEDERLAND'S PATRICIAAT

97e jaargang 2020/2022

Hilversum
Verloren

Uitgeverij Verloren
Torenlaan 25, 1211 JA Hilversum
www.verloren.nl

Stichting Het Blauwe Boekje, uitgever van *Nederland's Patriciaat*
Directeur en eindredacteur: Drs. D.C. de Clercq
Postadres: Landgoed De Olmenhorst, Lisserweg 487c, 2165 AS Lisserbroek
Telefoon: 0252-347238 | 06-82169013
E-mail: info@blauweboekje.nl
Website: www.blauweboekje.nl

© 2023 Stichting Het Blauwe Boekje
Inhoud: Historisch Bureau De Clercq, Lisserbroek
Uitgave: Uitgeverij Verloren, Hilversum

Niets in deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Genealogische gegevens mogen met bronvermelding worden overgenomen.

No part of this work may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publishers.

ISBN 9789087049300
ISSN 0928-09790

Opmaak: Rombus, Hilversum
Druk: Wilco, Amersfoort

INHOUD

	Blz.
Voorwoord	IV
Nederland's Patriciaat. Een geschiedenis	VIII
Toelichting op de opzet van de genealogieën	XIX
Gebruikte afkortingen	XXVI
Genealogieën	
Buma (Hora Buma, Hopperus Buma, Van Haersma Buma, De Blocq van Haersma Buma)	1
d'Engelbronner	81
Knoop	123
Kock	139
De Kuijper	197
Loeff	281
Van der Mandele	321
Van de Mortel	386
Schermer (Schermer Voest)	427
Vriesendorp	479
Aanvullingen en verbeteringen	564
Lijst van geslachten opgenomen in de jaargangen 1 (1910) t/m 97 (2020/2022)	572
Index jaargang 97 (2020/2022)	606

VOORWOORD

Voor u ligt deel 97 in de serie van *Nederland's Patriciaat*. Door verschillende omstandigheden heeft de productie hiervan langer genomen dan van voorgaande edities.

De opzet en de uitvoering zijn vrijwel ongewijzigd gebleven, op één element na. Waar de maatschappij verandert, vertaalt dit zich soms in een aanpassing van het redactiebeleid. Na ampel overleg is besloten om voortaan niet alleen huwelijken en geregistreerde partnerschappen, doch ook – wanneer de betrokkenen dit wensen – duurzame, niet formeel geregistreerde relaties te vermelden.

Dit deel bevat de genealogieën van tien geslachten. Acht zijn reeds eerder in *Nederland's Patriciaat* opgenomen geweest, waarvan de meeste zeer lang geleden voor het laatst. In die gevallen was uiteraard het nodige toe te voegen aan de vorige editie. Daarnaast leidt nader onderzoek soms tot de conclusie dat eerder gepubliceerde gegevens niet houdbaar zijn.

Van de twee families die nieuw zijn opgenomen, is er één uitgestorven. Ons streven is om in elk deeltje een historisch interessante, doch inmiddels (na 1910) uitgestorven familie op te nemen. Wij danken Stichting *Nederland's Patriciaat* voor de financiële bijdrage waarmee dit ook dit keer mogelijk werd gemaakt.

Tevens danken wij Stichting *Nederland's Patriciaat* voor de subsidie voor het vernieuwen en het grondig uitbouwen van onze website www.blauweboekje.nl. Met de onderliggende da-

tabase, die nog verder zal worden gevuld, is hier nu een veelheid aan informatie te vinden over alle ruim 1800 families die tot nu in de 97 deeltjes van *Nederland's Patriciaat* zijn opgenomen.

Aan de totstandkoming van dit deel van *Nederland's Patriciaat* hebben de volgende personen meegewerkt: de heren Mr. M.A.P. van Haersma Buma en Mr. B.W. Hopperus Buma (Buma), Ir. D.W.O. d'Engelbronner (d'Engelbronner), Drs. A.D. de Jonge en Dr. J. Wagenaar † (Knoop), Ir. W.A. de Haas (Kock), Drs. R.P.M. de Kuyper (De Kuijper), A.C. Loeff, Mr. D.A.J.M. Loeff, Ing. J.W.C. Loeff en Drs. J.W.M. Loeff (Loeff), Mr. Dr. L.M. van der Mandele (Van der Mandele), R.J. van de Mortel (Van de Mortel), mevrouw R.M. Schermer Voest (Schermer, Schermer Voest), de heer Mr. W.T. Vriesendorp en mevrouw W.E.M. Vriesendorp, LL.M., B.Sc., M.A.(Ed) (Vriesendorp).

In alle gevallen werd door Historisch Bureau De Clercq, in samenwerking met de heren Mr. O.W.C. Mertens en E.Th.R. Unger, controlerend en aanvullend onderzoek gedaan in genealogische literatuur en in archiefbronnen. Meer dan in oudere jaargangen van *Nederland's Patriciaat* is daarbij getracht gegevens over carrières, ambtelijke, politieke en maatschappelijke functies met functiejaren te vermelden.

Veel waarde wordt gehecht aan een goed gedocumenteerde weergave van het historisch gedeelte, met name van de generaties die gedurende de laatste honderdvijftig jaar leefden. De gegevens van de états présents zijn na en in overleg met de families vastgesteld.

De kopijtekst werd van commentaar voorzien door de heren C.E.G. ten Houte de Lange, MA, Prof. Mr. Drs. J.S.L.A.W.B. Roes en Mr. A. Snethlage. De wapentekeningen zijn vervaardigd door de heer A.J.C. van Breugel, die bovendien de concepten voor de wapenbeschrijvingen heeft geleverd. Een historisch overzicht van de geschiedenis van *Nederland's Patriciaat*, een vast onderdeel van deze uitgave, is geschreven door Dr. C.A.M. Gietman.

Met gezamenlijke inspanningen is opnieuw gestreefd om een boekje samen te stellen dat een bruikbaar naslagwerk is, voor de betrokken families, voor de beoefenaren van verscheidene historische disciplines en voor algemeen geïnteresseerden.

Uitvoerende partijen

Drs. D.C. de Clercq
L.M. VerLoren van Themaat

Stichtingsbestuur

Drs. A.D. de Jonge
Prof. Dr. J.C.C. Borleffs
Prof. Mr. Drs. J.S.L.A.W.B. Roes
Jhr. C.L. van Beijma thoe Kingma
Prof. Dr. Y.B. Kuiper
Mr. J.Chr. van Oordt
Drs. M.C.H. Regout

Adviseurs van het stichtingsbestuur zijn Drs. I. Montijn en Prof. Dr. W.J.H. Furnée.

Bijlage Overzicht van enkele karakteristieken van de tien families in dit deel 97

	I	II	III	IV	V
Buma	Deersum, Friesland	16 ^{IV}	-	geref.	2, 21, 50, 73
d'Engelbronner	Duitsland	17 ^{II}	18 ^{III}	geref.	5
Knoop	Barneveld, Gelderland	17 ^I	-	geref.	-
Kock	Oldenzaal, Gelderland	17 ^{II}	-	r.-k.	-
De Kuijper	Horst, Limburg	16 ^I	-	r.-k.	6
Loeff	Oudheusden, Noord-Brabant	15 ^{II}	-	r.-k.	28, 57
Van der Mandele	[Gullegem, W.-Vlaanderen]	16 ^{II}	[16 ^{II}]	geref.	8, 50
Van de Mortel	Aldeneik (Belg. Limburg)	16 ^{III}	17 ^{II}	r.-k.	1, 23
Schermer	Wormerveer, Noord-Holland	17 ^{IV}	-	r.-k.	9, 18
Vriesendorp	Duitsland	17 ^{IV}	17 ^{IV}	geref.	25

I = herkomst, met voor Nederland en België de huidige provincies; II = eeuw en kwarteeuw waarin de oudst bekende voorvader voor het eerst is gedocumenteerd, aangeduid in Romeinse cijfers; III = (indien van toepassing) eeuw en kwarteeuw van vestiging in de Republiek; IV = religie vóór 1800; V = jaargang(en) van eerdere opname in *Nederland's Patriciaat*.

BUMA

Hora Buma, Hopperus Buma, Van Haersma Buma, De Blocq van Haersma Buma

Wapen Buma, Hora Buma en Van Haersma Buma. Gedeeld: I de Friese adelaar, rood getongd en genageld; II doorsneden: a in blauw een zilveren paard voor een boom van natuurlijke kleur, beiden staande op de deellijn; b in zilver drie groene klaverbladen. Helmteken: een zilveren zeisijzer, de punt omhoog. Dekkleden: blauw, gevoerd van zilver.

De Friese adelaar met in a een zespuntige ster en in b een merk kwam voor op de maatstok met zilverbeslag (coll. Fries Museum, Leeuwarden, Z1981-083) van de oudst bekende wapenvoerder, Wijbe Feddes (III, 1616-1676/1677). Diens zoon Fedde Wijbes Buma (IV, 1649-1722) voerde op dezelfde maatstok het hierboven omschreven wapen, dat vervolgens standaard-wapen van deze familie Buma werd, zij het met variaties hierop. Zo plaatste Louise Egbertina Buma (VII,2, 1795-1824) in 1819 op haar huwe-

lijksannonce met Mr. Albert Willem Hoeth (1786-1819) het wapen zonder de Friese adelaar (ongedeeld) en met in a een schaap in plaats van een paard (familiepapieren Meurs, 1924 bezit van Jkvr. W. Feith, 's-Gravenhage, aldus CBG coll. Muschart 9R).

De adelaar en het paard werden in de loop van de negentiende eeuw vaste onderdelen. Dit blijkt onder andere uit het wapenbord in de regentenkamer van het Poptagasthuis te Marssum. Daarop zijn de wapens afgebeeld van Mr. Coenraad Willem Antoni Buma (IXd, 1837-1888) en Mr. Wibo Bernhardus Buma (Xe, 1861-1945), respectievelijk in 1876 en 1888 regenten aldaar (De Navorscher 1925, p. 288). Incidenteel werd ter toepassing van de heraldische kleurregel de boom in a als van goud afgebeeld, maar dit is geen gebruik geworden (A.A. Vorsterman van Oijen, Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche Familiën met genealogische en heraldische aantekeningen I (Groningen 1885), pl. 16).

Wapen Hopperus Buma. Gevierendeeld: I en IV het wapen Buma; II en III in groen een pelikaan, haar jongen voedend in het nest, alles goud (Hopperus). Twee helmen: 1e helm als bij Buma, 2e helm de pelikaan van het schild. Dekkleden: groen, gevoerd van goud. Wapenspreuk: Nil desperandum (Wanhoop nooit).

De voorloper van dit wapen werd in gebruik genomen door Bernhardus Hopperus Buma (IXa, 1826-1892), nadat hij bij KB (3 nov. 1867, nr. 14) zijn tweede voornaam mocht toevoegen aan zijn achternaam. Op zijn portret, omstreeks 1865 geschilderd door J.J.G. van Wicheren (particuliere coll.), is het wapen Hoppe-

rus met de pelikaan, afkomstig uit een voormoederlijke lijn, in de linkerschildhelft van het wapen Buma in kwartier a verwerkt (CBG, coll. Muschart 59D). Zijn zoon Wiardus Willem Hopperus Buma (Xa, 1865-1934) heeft de onderdelen Buma en Hopperus in een vierending gecombineerd en is dit wapen gaan voeren met wapenspreuk, blijkens een in zijn opdracht vervaardigd gebrandschilderd raam (in familiebezit).

Inleiding. De eerste drie generaties van de hier beschreven Friese gereformeerde familie woonden en werkten vanaf het einde van de zestiende eeuw in en nabij Deersum. Het waren de kinderen in de vierde generatie die de familienaam Buma, van hun moeder, gingen voeren. Hiervan vestigde Fedde Wijbes Buma (IV, 1649-1722) zich als koopman in Sneek, waar hij in 1676 burger werd. Diens kleinzoon Mr. Gerlacus Buma (VI, 1732-1807) had een succesvolle carrière aan het Hof van Friesland in Leeuwarden, eindigend als eerste en presiderende raad. Zijn zoon Mr. Bernhardus Buma (VII, 1770-1838) werd een vooraanstaand bestuurder, waaronder als president-burgemeester van Leeuwarden en lid van de Provinciale en van de Gedeputeerde Staten van Friesland. Hiermee begon in de familie een sterke bestuurlijke traditie, op lokaal, provinciaal en nationaal niveau, die tot op de dag van vandaag wordt voortgezet.

Op gronden die de familie in eigendom heeft in Weidum, is in 1825/1826 een particuliere familiebegraafplaats aangelegd.

Genealogie

(De uitwerking begint na generatie III)

I. Binse Feddes, woonde 'op die Jouwer' 1 febr. 1580, vermeld te Rauwerderhem 1 febr. 1580-30 juni 1611, had een huis van de kerk in gebruik te Deersum 14 jan. 1589, gebruiker van pastorieland 11 jan. 1591, † voor 8 april 1616, tr. Anna Juwdr, vermeld te Deersum 22 okt. 1604 en 8 april 1605.

II. Fedde Binses, huiseigenaar te Deersum 8 april 1616, † voor 1 febr. 1630, tr. tussen 21 sept. 1607 en 8 april 1616 Lube Fransen, geb. voor 21 sept. 1582, vermeld te Deersum tussen 21 sept. 1607 en 8 maart 1652, woonde te Weidum 12 aug. 1653.

III. Wijbe Feddes, geb. 1616, timmerman en steenkoper te Deersum, dorpsvolmacht van Deersum ter rechtkamer van Rauwerderhem 5 febr. 1671, † tussen 12 jan. 1676 en 10 jan. 1677, tr. Bolsward (geref.) 4 juni 1646 Jouck Goris Buma, geb. Waaxens omstr. 1624, mede-eigenares stemhebbende sathe nr. 19 te Tirns, † tussen 14 jan. 1680 en 1698, dr. van Goris Gerbens en Ancke Sybolts Bu(wa)ma (Bou(w)ma).

Uit dit huwelijk:

1. Fedde, volgt IV.
2. Frouckjen Wijbes Buma, tr. Joure 21 juni 1685 Sjoerd Riencks, ged. Joure 2 jan. 1655, † tussen 1698 en 1728, zn. van Rienck Sjoerds en Wijdts Olpherts.

Uit dit huwelijk een zoon die de familienaam Buma van

zijn moeder voerde.¹

3. Tietske Wijbes Buma, tr. Leeuwarden 30 jan. 1687 Drevis Gerbens, lidmaat geref. gemeente te Leeuwarden 26 mei 1686, meester-timmerman ald., † Leeuwarden 12 nov. 1738.
4. Lubke Wijbes Buma, tr. 1e Leeuwarden 12 febr. 1693 Gerit Hessels, timmerman te Leeuwarden; tr. 2e Leeuwarden 1 juli 1703 Age Bouwens Bouma, van Leeuwarden, land-schapsziekentrouster, wedr. van 1e Becke Piebes en 2e Antie Jurrius.
5. Antje Wijbes Buma, tr. Leeuwarden 15 jan. 1702 Douwe Douwes, commandeur van de rogmeters te Leeuwarden, † na 1722.

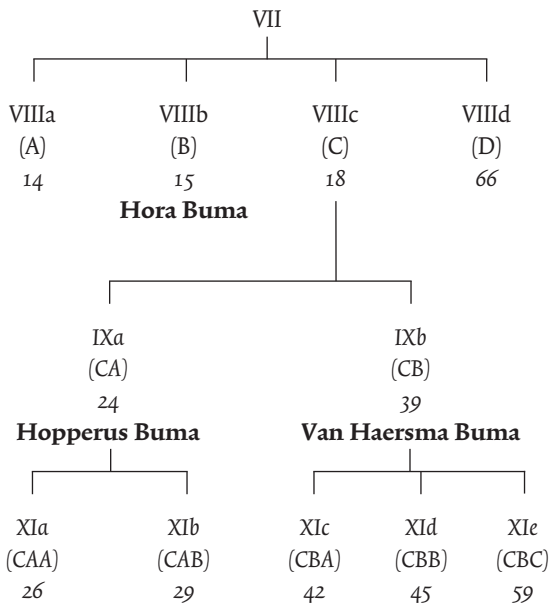
IV. Fedde Wijbes Buma (Bouma), geb. Deersum mei 1649, burger van Sneek 26 mei 1676, koopman ald., huis- en grondeigenaar, bezitter stemhebbende sathe nr. 25 te Rauwerd waarmee zijn erven in stemkohier 1728 worden vermeld, † Sneek 30 sept. 1722, tr. Sneek 17 juni 1683 Dirkje Reijnalda, geb. Stavoren 2 dec. 1661, † Sneek 9 aug. 1708, dr. van Dr. Hopperus Reijnalda en Antje Kingma.

Uit dit huwelijk:

1. Wijbe Buma, ged. Sneek 24 maart 1684, † ald. 7 juni 1684.
2. Antje Buma, ged. Sneek 3 okt. 1685, † ald. 18 jan. 1690.
3. Joukje Buma, ged. Sneek 11 okt. 1687, † ald. 12 dec. 1687.
4. Wijbe Buma, ged. Sneek 12 nov. 1688, † ald. 2 febr. 1690.

¹ Zie bijlage aan het einde van deze genealogie.

5. Antje Buma, ged. Sneek 10 jan. 1691, † Leeuwarden 15 febr. 1757, tr. Leeuwarden 10 juni 1714 Roelof Jacobs Nauta, geb. Bergum, burger van Leeuwarden 16 dec. 1712, lakenkoper en schrijver ald., † Leeuwarden 28 dec. 1733, zn. van Jacob Abes Nauta en Hiltje Roelofs en wed. van Ettien Adriani.
6. Joukje Buma, ged. Sneek 27 jan. 1694, † ald. 29 maart 1724, tr. Sneek 4 april 1723 Eeuwe Coops, ged. Sneek 23 jan. 1698, meester-glazenmaker te Sneek, voogd en commissaris Old Burger Weeshuis ald., † [Sneek 21 okt. 1743], zn. van Decken Coops en Dieuwke Schuder; hij hertr. Sneek 8 april 1725 Gerbrig Hendriks.
7. Levenloze dochter, ged. Sneek 28 jan. 1694.
8. Janke Buma, ged. Sneek 27 juli 1695, voogdes Old Burger Weeshuis te Sneek 1745-1747, 1753, † ald. 24 dec. 1762, tr. Sneek 27 dec. 1722 Age Binses Looxma, geb. Sneek 5 juni 1697, meester-zilversmid, lid vroedschap 1728-†, schepen 1733-1736, 1741-1744, 1749-1752 en burgemeester 1754-1757, 1759 van Sneek, onderkeurmeester 1721-1728, 1735 en keurmeester 1722-1729 gilde der goud- en zilversmeden ald., keurmeester-generaal der gouden en zilveren werken in Friesland 1736-1752, volmacht ten landdage van Friesland wegens Sneek 1757, 1758, voogd 1745-1747, 1753 en commissaris 1754-1757 Old Burger Weeshuis ald., † Sneek 25 aug. 1759, zn. van Binse Ages Looxma en Sibbeltje Hanckes Jeltinga.
9. Wijbe Buma, ged. Sneek 23 dec. 1698, † ald. 28 dec. 1698.
10. Wijbe, volgt V.

Gerlacus Buma (1793-1838)
(B.L. Hendriks, z.j. Doek 80 x 65 cm. Particulier bezit)